

Stosunek do rządu w kwietniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

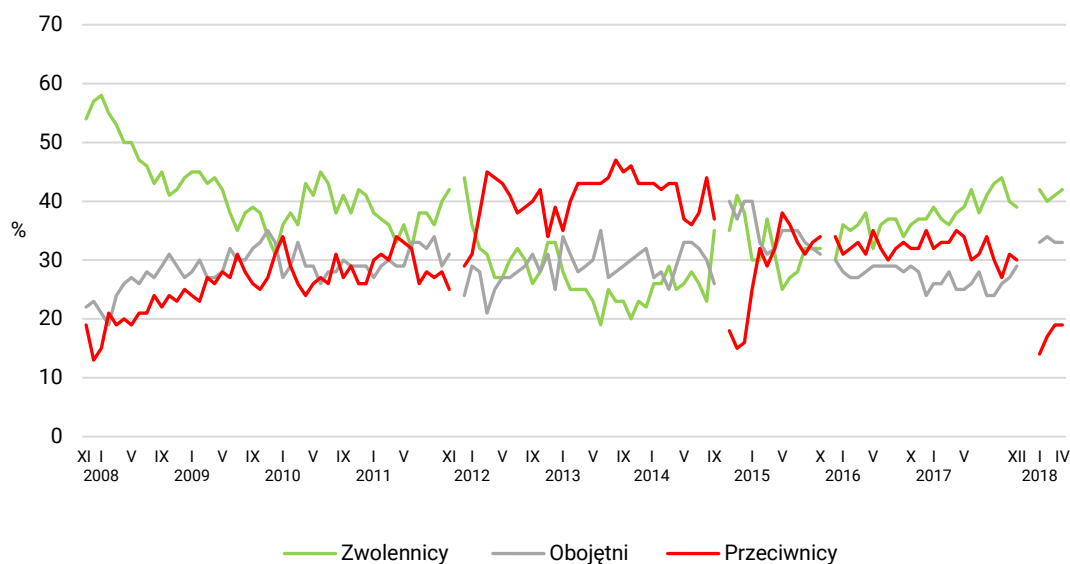
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po odnotowanym w ubiegłym miesiącu pogorszeniu, w kwietniu stosunek do rządu nieco się poprawił¹. Należy podkreślić, że nasz sondaż zrealizowany został przed konwencją Prawa i Sprawiedliwości, w której wzięli udział również politycy Zjednoczonej Prawicy.

POPARCIE DLA RZĄDU

W stosunku do marca w zasadzie nie zmieniło się poparcie dla gabinetu Mateusza Morawieckiego. Do jego zwolenników zalicza się 42% badanych, do przeciwników – 19%, a co trzeci respondent (33%) deklaruje wobec niego obojętność.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (335) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 5–12 kwietnia 2018 roku na liczącej 1140 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017								2018				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	w procentach												
Zwolennicy	38	39	42	38	41	43	44	40	39	42	40	41	42
Przeciwnicy	35	34	30	31	34	30	27	31	30	14	17	19	19
Obojętni	25	25	26	28	24	24	26	27	29	33	34	33	33
Trudno powiedzieć	2	2	3	3	2	3	2	2	2	11	9	7	6

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Poparcie udzielane rządowi w silny sposób zależy od wieku respondentów. Wraz z wiekiem zwiększa się identyfikacja z urzędującym gabinetem, a spada deklarowana wobec niego obojętność. Młodzi ludzie (od 18 do 34 roku życia) najczęściej deklarują obojętność wobec rządu (54% badanych w wieku 18–24 lata i 45% mających od 25 do 34 lat). Nieco starsi ankietowani – w wieku 35–44 lata – porównywalnie często zaliczają się do jego zwolenników (35%), co deklarują wobec niego obojętność (37%). Natomiast wśród badanych powyżej 45 roku życia zwolennicy rządu przeważają liczebnie zarówno nad jego przeciwnikami, jak i osobami deklarującymi obojętność. Przewaga ta jest największa wśród respondentów najstarszych, mających co najmniej 65 lat, wśród których 58% udziela poparcia gabinetowi Mateusza Morawieckiego.

Istotne znaczenie w tym kontekście odgrywa także miejsce zamieszkania. We wszystkich typach miejscowości wyróżnionych ze względu na ich wielkość, z wyjątkiem największych miast (liczących 500 tys. i więcej mieszkańców), rząd ma więcej zwolenników niż przeciwników. Relatywnie największa przewaga występuje w przypadku wsi (43% zwolenników wobec 12% przeciwników). Z kolei w największych miastach przeciwnicy zdecydowanie przeważają nad zwolennikami (45% wobec 27%).

Można również zauważyć, że ponadprzeciętnie często z urzędującym gabinetem identyfikują się badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (48%), respondenci o dochodach na osobę w gospodarstwie domowym od 1300 zł do 1799 zł (54%), a w grupach społeczno-zawodowych – emeryci (57%), renciści (50%) i rolnicy (45%). Natomiast niechęć do rządu częściej niż inni deklarują absolwenci wyższych uczelni (28% przeciwników), respondenci o dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2500 zł (37%), a spośród grup społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (36%) oraz pracujący na własny rachunek (30%). Należy jednak zaznaczyć, że w grupach tych mimo relatywnie często deklarowanej niechęci do urzędującego gabinetu nie mniej jest zwolenników niż przeciwników (zob. tabele aneksowe).

Z analiz wynika, że stosunek do rządu w największym stopniu zależy od poglądów politycznych i orientacji światopoglądowej. Poparcie udzielane gabinetowi Mateusza Morawieckiego rośnie wraz z poziomem religijności mierzonym częstością uczestnictwa w praktykach religijnych. Wśród osób praktykujących kilka razy w tygodniu 70% stanowią zwolennicy rządu. Uwzględniając natomiast poglądy polityczne można zauważyć, że poparcie dla urzędującego gabinetu zdecydowanie częściej niż pozostali deklarują badani identyfikujący się z prawicą (72%), a spośród potencjalnych

elektoratów – sympatycy Prawa i Sprawiedliwości (78%). Natomiast do przeciwników rządu ponadprzeciętnie często zaliczają się ankietowani niepraktykujący religijnie (37%), utożsamiający się z lewicą (40%), a w potencjalnych elektoratach – wyborcy Sojuszu Lewicy Demokratycznej (60%), Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej (po 54%).

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Deklarowany stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	78	1	19	2
Kukiz'15**	44	19	37	0
Nowoczesna **	20	54	24	2
Platforma Obywatelska	19	54	26	1
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	12	60	24	4
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	28	20	44	8
Niezamierzający brać udziału w wyborach	21	18	49	12

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

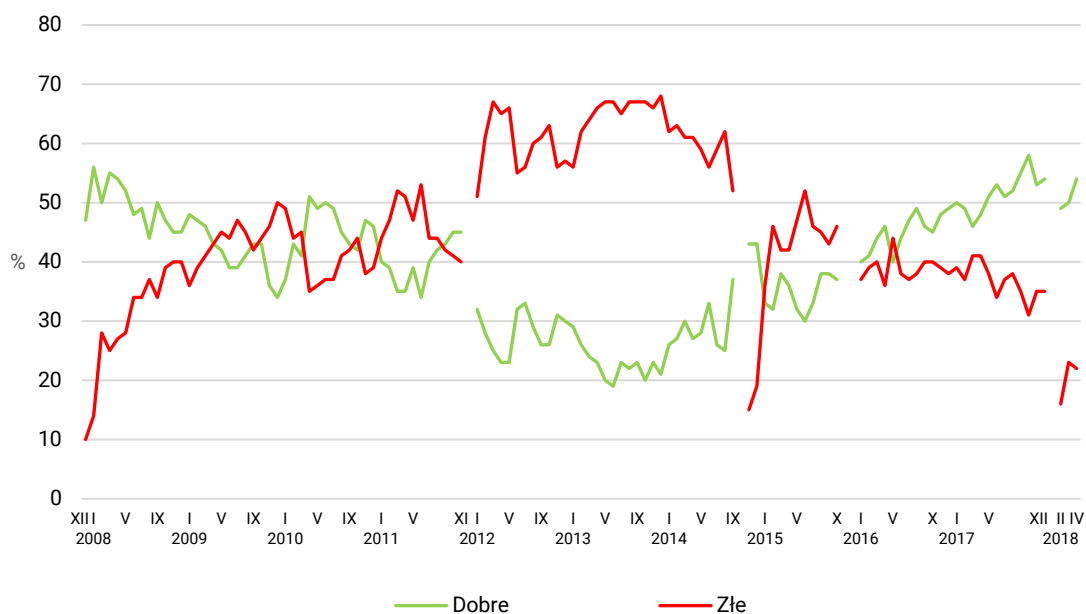
W porównaniu z marcem przybyło osób zadowolonych z dotychczasowych wyników działalności rządu (o 4 punkty procentowe, do 54%), ubyło tych, które nie mają sprecyzowanego zdania na ten temat (o 3 punkty, do 24%), a odsetek niezadowolonych praktycznie się nie zmienił (22%).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017										2018		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV
	w procentach												
Dobrze	46	48	51	53	51	52	55	58	53	54	49	50	54
Źle	41	41	38	34	37	38	35	31	35	35	16	23	22
Trudno powiedzieć	13	11	11	13	12	10	10	11	12	10	35	27	24

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Efekty dotychczasowej działalności rządu częściej niż pozostali pozytywnie oceniają najstarsi badani (69%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (61%), respondenci z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* od 1300 zł do 1799 zł (65%), a w grupach społeczno-zawodowych – emeryci (67%) i renciści (66%). Z kolei stosunkowo krytycznie rezultaty prac urzędującego gabinetu postrzegają mieszkańcy największych miast (46% ocen negatywnych wobec 32% pozytywnych), badani o dochodach na osobę wynoszących co najmniej 2500 zł (40% ocen negatywnych wobec 45% pozytywnych), a także respondenci z wykształceniem wyższym (28% ocen negatywnych wobec 48% pozytywnych) i średnim (27% ocen negatywnych wobec 50% pozytywnych).

Tak jak w przypadku poparcia udzielanemu rządowi, istotne znaczenie w postrzeganiu efektów jego działalności odgrywają poglądy polityczne i orientacja światopoglądowa. Ogromna większość badanych biorących udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (83%) oraz identyfikujących się z prawicą (79%) pozytywnie ocenia wyniki działalności rządu. Natomiast niepraktykujący religijnie oraz utożsamiający się z lewicą relatywnie często źle oceniają rezultaty prac gabinetu Mateusza Morawieckiego (odpowiednio: 39% ocen negatywnych wobec 37% pozytywnych oraz 44% negatywnych wobec 37% pozytywnych).

Spośród potencjalnych elektoratów w ogromnej większości pozytywnie o dotychczasowych efektach działalności rządu wypowiadają się wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (85%), a także ponad połowa

sympatyków ruchu Kukiz'15 (59%). W większości negatywnie zaś działania rządu oceniają wyborcy Nowoczesnej (61%), Sojuszu Lewicy Demokratycznej (56%) oraz Platformy Obywatelskiej (55%).

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	85	3	12
Kukiz'15**	59	25	16
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	32	56	12
Nowoczesna **	30	61	9
Platforma Obywatelska	27	55	18
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	39	19	42
Niezamierzający brać udziału w wyborach	35	26	39

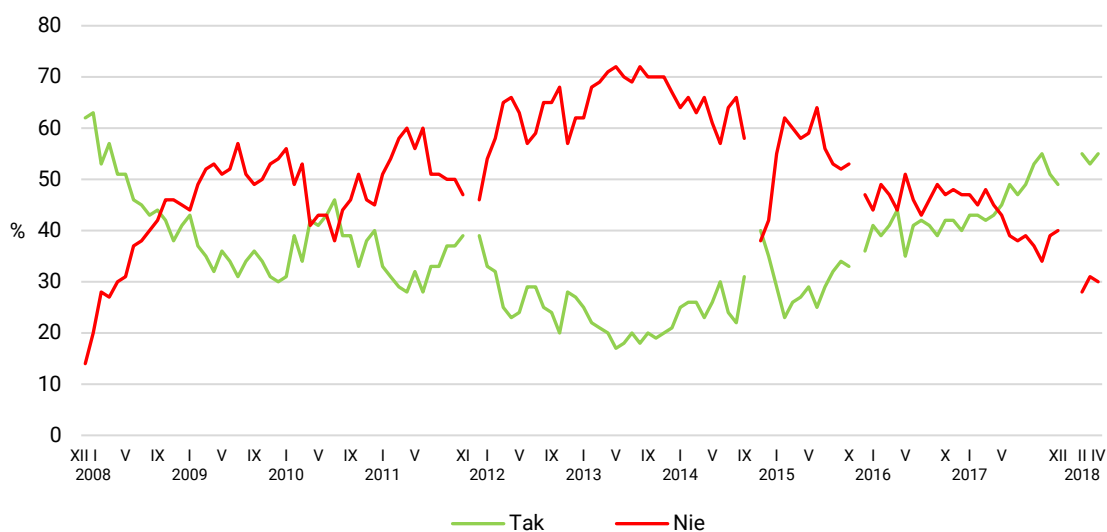
* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Minimalnie poprawiły się oceny polityki gospodarczej urzędującego gabinetu. Obecnie 55% badanych (o 2 punkty procentowe więcej niż w marcu) uważa, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej, 30% jest przeciwnego zdania, a 15% ankietowanych nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017										2018		
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV
	w procentach												
Tak	42	43	45	49	47	49	53	55	51	49	55	53	55
Nie	48	45	43	39	38	39	37	34	39	40	28	31	30
Trudno powiedzieć	10	13	12	12	15	12	10	11	10	11	17	16	15

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Przekonanie, że polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej, częściej niż pozostali wyrażają badani z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* od 900 zł do 1299 zł (65%), ankietowani z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (61%) lub zasadniczym zawodowym (60%) oraz najstarsi respondenci (58%). Z kolei niezadowolenie z polityki gospodarczej rządu ponadprzeciętnie często deklarują mieszkańcy największych miast (50%), ankietowani z gospodarstw domowych o dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 2500 zł (44%), badani w wieku 25–34 lata (39%) oraz absolwenci wyższych uczelni (38%). Należy jednak zaznaczyć, że spośród wymienionych grup relatywnie często krytycznie oceniających działania rządu w sferze gospodarki jedynie mieszkańcy największych miast częściej wyrażają na ten temat opinie negatywne niż pozytywne (50% wobec 32%).

Podobnie jak w przypadku wcześniej analizowanych wskaźników, oceny polityki gospodarczej rządu w dużym stopniu zależą od poglądów politycznych i kwestii światopoglądowych. Zadowolenie z polityki rządu w sferze gospodarki wyraża ogromna większość badanych biorących udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (85%) oraz utożsamiających się z prawicą (80%), a w potencjalnych elektoratach – niemal wszyscy wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (90%). Z kolei krytycznie o polityce gospodarczej urzędującego gabinetu ponadprzeciętnie często wypowiadają się badani niepraktykujący religijnie (48%), identyfikujący się z lewicą (52%), a w potencjalnych elektoratach – sympatycy Platformy Obywatelskiej (62%), Sojuszu Lewicy Demokratycznej (57%) oraz Nowoczesnej (54%).

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	90	3	7
Kukiz'15**	57	30	13
Nowoczesna **	38	54	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	33	57	10
Platforma Obywatelska	31	62	6
Niezdeterminowani, czy wziąć udział w wyborach	44	35	22
Niezamierzający brać udziału w wyborach	32	40	28

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

a uwzględniając wielkość miejscowości zamieszkania – mieszkańcy miast liczących od 20 tys. do 99 999 mieszkańców (57%) oraz wsi (56%).

Nastawienie do premiera zależy w dużym stopniu od poglądów politycznych i orientacji światopoglądowej. Częściej niż pozostali zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki, wyrażają badani biorący udział w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (67%), deklarujący prawicowe poglądy polityczne (77%), a w potencjalnych elektoratach – wyborcy Prawa i Sprawiedliwości (82%). Z kolei niezadowolone ponadprzeciętnie często wyrażają badani sporadycznie praktykujący religijnie (34%), w ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych (36%), utożsamiający się z lewicą (39%), a w potencjalnych elektoratach – sympatycy Platformy Obywatelskiej (57%), Nowoczesnej (50%) oraz Sojuszu Lewicy Demokratycznej (43%).

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	82	5	13
Kukiz'15**	58	18	24
Nowoczesna**	43	50	7
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	37	43	20
Platforma Obywatelska	27	57	16
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	35	17	48
Niezamierzający brać udziału w wyborach	32	29	39

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

W ciągu ostatniego miesiąca praktycznie nie zmieniło się poparcie dla rządu, przybyło natomiast osób pozytywnie oceniających dotychczasowe wyniki jego działalności, a także – w minimalnym stopniu – prowadzoną przezeń politykę gospodarczą oraz deklarujących zadowolenie z obecnego premiera. W kwietniu do zwolenników rządu zalicza się nieco ponad dwie piąte ankietowanych, ponad połowa badanych pozytywnie ocenia rezultaty jego działań, politykę w sferze gospodarki oraz wyraża zadowolenie z tego, że na jego czele stoi Mateusz Morawiecki.

Stosunek do rządu bardzo silnie zależy od poglądów politycznych oraz kwestii światopoglądowych. Uwzględniając natomiast pozostałe charakterystyki społeczno-demograficzne można zauważyć, że dosyć krytyczny stosunek do urzędującego gabinetu mają mieszkańcy największych miast. Spośród analizowanych grup społeczno-demograficznych jedynie ta grupa we wszystkich czterech analizowanych przez nas wymiarach nastawienia do rządu częściej wyraża krytycyzm niż poparcie.

Opracowała

Małgorzata Omyła-Rudzka